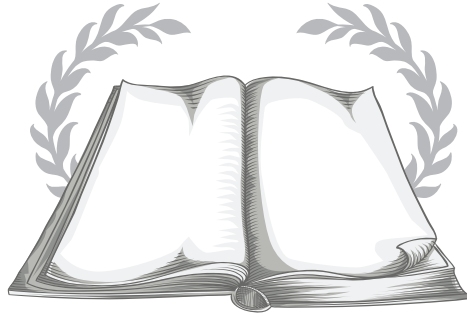

MENIGHETSTJENESTER
i
SCIENTOLOGYKIRKEN

BRYAN R. WILSON, PH.D.
EMERITUS FELLOW

UNIVERSITY OF OXFORD
ENGLAND

8. FEBRUAR 2002

MENIGHETSTJENESTER
i
SCIENTOLOGYKIRKEN

MENIGHETSTJENESTER *i* SCIENTOLOGYKIRKEN

BRYAN R. WILSON, PH.D.
EMERITUS FELLOW
UNIVERSITY OF OXFORD
ENGLAND

8. FEBRUAR 2002

1 Jeg har blitt bedt om å gjennomgå hvordan menighetstjenester gjennomføres i Scientologykirken i dag og å vurdere disse tjenestene på bakgrunn av Appelldomstolens avgjørelse i 1970 i R v Registrar General ex parte Segerdal-saken, og, med henvisning til de samme kriteriene, å sammenligne Scientologys religiøse tjenester med dem fra andre trosretninger som for øyeblikket har steder for religiøs tilbedelse registrert hos Registrar General.

SCIENTOLOGY-MENIGHETS-TJENESTER

2 Den store gleden i å lovprise som er fremherskende under Scientologys søndagsandakter og fredagskveldsmøter, må være tydelig for enhver observatør. Fredagskveldsmøtene kan sammenlignes med en uformell versjon av den typen vekkelsesmøte som er populær i visse kristne trosretninger,

spesielt i USA, som for eksempel, skjønt mer behersket, tilstelninger støttet av alle Kristen Vitenskap-kirker.

- 3 En andakt i Scientologykirken er så å si blottet for bilder, symboler eller andre gjenstander for tilbedelse som inngår som elementer i den kristne gudstjenesten. Et emblem som blir brukt, er det spesielle åttetakkete korset som er avbildet på Scientologykirkens autoriserte litteratur. Scientology-presten bærer også spesiell bekledning som et anheng, men ellers er slike dekorative symboler få og tjener mer som kjennetegn på identitet og er sjeldent brukt.
- 4 Kirkens trosbekjennelse, som er skrevet av grunnleggeren, L. Ron Hubbard, er et orienteringspunkt for en Scientology-service. Den påkaller Guds lover som skjenker mennesket et visst antall rettigheter, og bekrefter at disse rettighetene opprettholdes av Gud med den hensikt å skjenke mennesket total frihet.
- 5 Det dominerende elementet i en scientologisk andakt er forkynnelsen av ordet, som også er det sentrale i amerikansk protestantisme. I Scientologykirker er ikke ordet hentet fra de kristne skrifter, men fra skrifter og foredrag av L. Ron Hubbard, kirkens grunnlegger. Prekenen er den sentrale bestanddelen hvor bevegelsens lære blir forklart. Hubbard skjenket kirkene sine en rekke prekener som prestene kan velge blant til søndagsandaktene. Noen ganger kan en preken bli erstattet av avspilling av et båndopptak av et av Hubbards foredrag. Forhåndsskrevne prekener er ikke unikt for Scientology: de er også et element i andre trossamfunn, som for eksempel Kristen Vitenskap.
- 6 Andakter avsluttes med en bønn om at Gud måtte gripe inn i menneskets affærer for å fri dem fra materiell tilfangetakelse. Tilliten til Gud er tydelig i påstanden om at menneskets potensial er gitt av Gud, og det er tydelig, idet det henvises til menneskets potensial som gudlignende, at scientologer anser Det høyeste vesen som en ubestridelige kilde til velvære og forbildet for deres ambisjoner. Ærbødighet overfor Gud er implisitt i tilskrivningen av makten til ham som «universets skaper».

HVA ER TILBEDELSE?

- 7 De karakteristiske elementene for tilbedelse, som angitt i Segerdal-vurderingen, består av en rekke emosjonelle responser som også er typisk for menneskelige relasjoner, slik de kommer til uttrykk i alminnelig sosialt samkvem, men som del av tilbedelse er disse tillagt en sterkere dypsindighet og sakralitet passende en underdanig forbindelse til et oversanselig vesen, som forstås som Det høyeste vesen.

8 Ideen om det Vesenet, sammen med andre religiøse begreper (f.eks. himmel og helvete) ble først etablert for århundrer siden. I nyere tid har begrepet om guddom gjennomgått en dyptgripende forandring både innenfor kristen tradisjon og utover den. Gud blir nå i mye mindre grad ansett som noe menneskelignende enn tidligere. I motsetning til denne utviklingen av begreper, har imidlertid språket for tilbedelse og de sinnsstemninger det er ment å definere og vekke, forandret seg mye mindre, hvis i det hele tatt. Språket som beskriver tilbedelsen forblir i personlig modus. Gitt forandringen i teologiske begreper, har språket for tilbedelse blitt stadig mer anakronistisk. Tilbøyelighetene til ærbødighet, ydmykhet, underdanighet, lovprising og bønn kan stadig være passende i de menneskelige forholdene som bygger på kontrasten mellom en øverste makt og undersåtten (og kan stadig eksistere i svekket form i andre, mindre statusdifferensierte kontekster), men de er neppe passende når guddommen ikke lenger oppfattes som et «overmenneske», men i en abstrakt form.

9 Et flertall av det britiske folket hevder at de tror på Gud når guddommen er beskrevet i generelle vendinger, men av befolkningen samlet sett tror kun et mindretall på en *personlig* Gud. (Pastor Robin Gills undersøkelser viser at de som bekjenner seg til troen på en hvilken som helst slags gud, uansett hvor bredt og altomfattende definert, falt fra fire femtedeler av de spurte i 1940-årene til to tredjedeler i 1990-årene: troen på en innskrenket, spesifikt kristen forestilling om en personlig Gud falt fra 43 % til 31 % i samme periode.) Selv om tilbederne var stadig mer tilbøyelige til å gi avkall på troen på en personlig Gud og heller betrakte en guddom mer som en ånd, en kraft, eller et metafysisk prinsipp, levde det – nå upassende – personlige språket for tilbedelse videre. At det gjorde det avspeilet den styrken som dette tradisjonelle språket hadde, etter å ha vært etablert i kirkelig praksis og allment ansett som hellig og ukrenkelig.

10 En av de sentrale interessene til hovedfraksjonen i det nittende og tjuende århundrets kristne teologi var å avmytifikere religion. En del av den reformen førte til at guddomsprinsippet ble beskrevet i mer abstrakte vendinger, og man sluttet å bruke primitive, menneskelignende bilder i både den språklige og grafiske fremstillingen av guddommen. Denne prosessen har blitt lettere videreført på det filosofiske området enn i saker som angår liturgi og tilbedelse, hvor noen primitive og enkle elementer har overlevd. De repetitive gjentakelsene av tradisjonelle handlinger og holdninger til gudsyndyrkelse har bevart det personlige språket i en endret teologisk og filosofisk sammenheng hvor språket har blitt upassende og anakronistisk.

- 11* Noen ukonvensjonelle kristne trosretninger som er mindre bundet av den tradisjonelle bruken, har tatt i bruk mindre personlige måter for å uttrykke tilbedelse. Kvekerne så ingen grunn til å tiltalte guddommen direkte. Unitarismen kvittet seg i det attende århundret med guddommens menneskelige element, slik at Gud kunne ses i en mindre menneskelignende form. Unitaristisk i sin teologi prøvde Kristen Vitenskap i det nittende århundret å løse det frustrerende spørsmålet om kjønn, som man støter på med ethvert begrep om en guddom som en person, ved å introdusere bruken av «Far-Mor-Gud» og ved å proklamere sju terminologiske synonymer for guddom – Livet, Sannheten, Kjærligheten, Sinnet, Sjelen, Ånden og Prinsippet, som oppfattes som abstrakte, metafysiske kvaliteter.
- 12* Gitt disse forskjellige underforståtte innrømmelser av utilstrekkeligheten i å tillegge guddommen personlige egenskaper, og uføreneligheten av tiltaleformer hentet fra hierarkiske, barbariske og middelalderske samfunn, er det ingen overraskelse at nye åndelige bevegelser som dukker opp i det tjuende århundret, ville ta i bruk en tiltaleform og begreper om guddom som mer passende gjenspeiler moraloppfatningene i moderne tider. Mens de kanskje i utgangspunktet vil bruke tradisjonelt språk og begreper, gjør de dette i en overgangsperiode for å snakke til sine potensielle tilhengere i forståelige vendinger, inntil de nye begrepene er blitt absorbert og blitt en del av den alminnelige talemåten til medlemmene i den spirende nye bevegelsen. I en overgangsperiode ser medlemmene ut til å være åndelig tospråklige, før de blir fortrolige med de nye, gåtefulle uttrykkene.
- 13* Det finnes mange registrerte religiøse trosretninger som ikke tilber ifølge Segerdalkriteriene, som illustrert i tabellen under. Man kan tvile på om disse kriteriene for å avgjøre hva som utgjør tilbedelse er tilstrekkelige: det er ikke uvanlig å vise holdninger som ærefrykt og ærbødighet overfor andre medmennesker – eldre, ledere, forbilder og lærere. I slike tilfeller anses ikke slike holdninger å være ensbetydende med tilbedelse. I den romersk-katolske kirke blir helgener så sannelig vist aktelse og ærbødighet, men kirkens autoriteter avviser enhver antydning om at dette dreier seg om tilbedelse. En egnet test på hva som kan kalles tilbedelse, er oppførsel som har som mål å opprette kontakt mellom tilbederen og Det høyeste vesen og som styrker tilbederens tro på den endelige frelsen. Dette kriteriet er basert på tilbedelsens funksjon. Det har sin verdi på tvers av forskjellige kulturelle former og kan identifiseres som samme type idet det leder til et allment mål. Et slikt kriterium favner tallrike klassifikasjonssystemers oppfatninger av guddommens natur (som en menneskelignende gud, universell lov, grunnleggende anliggende, grunnlaget for væren, livskraft, osv.). Det tilbyr et mer abstrakt og derfor et

bredere anvendelig begrep om tilbedelse, og unnslipper kulturell sjåvinisme og religiøs diskriminering av å gå ut fra at den tradisjonelle kristne kulturelle formen er den eneste sanne modellen for tilbedelse og guddom. Fikse ideer om at tilbedelsen skal skje i fellesskap, i grupper og/eller som menighet; at Det høyeste vesen er en dommer og at tilhengerne, hver for seg eller kollektivt, er uverdige, syndige og usle, eller i det minste ydmyke; at ritualer identifisere tilhengerne som avhengige og skyldige med behov for utad å innrømme sin selvforakt eller til og med selvoppofrelse – stammer alle utelukkende fra kristne tradisjoner. Det er ingen grunn til å anta at tilbedelse og guddom nødvendigvis må være av dette slaget. Disse verdiene passer også dårlig inn med retningene i det moderne samfunnet, med dets styrkede individualisme, et stadig økende krav om fordomsfrie holdninger; neo-freudiansk mistro til skyldfølelse som drivkraft og angrep på hierarkisk autoritet.

14 Man kan trenge å gå lenger enn dette – ettersom ikke alle alminnelig anerkjente religioner involverer en tro på et Høyeste vesen. Hvis tilbedelse var å betraktes som en essensiell del av en religion (en muligens tvilsom og problematiske påstand), måtte selve ordet «tilbedelse» derfor defineres i retning av «praksiser utformet til å bringe en person inn i kommunikasjon med den grunnleggende åndelige realitet». Det, uansett i hvilken form, er funksjonen til tilbedelse.

TABELL

RELIGIØS TILHØRIGHET	OPPSUMMERING AV PRAKSISER OG OVERBEVISNINGER	TROEN PÅ EN GUD?	TILBEDELSE I HENHOLD TIL SEGERDAL- KRITERIENE?
Sankhya-skolen i hinduismen	Et ikke-teistisk trossystem anerkjent som en ortodoks retning innen den hinduistiske religionen. Urstoff og sjelen er ikke-skapt og uforgjengelige. Karma styrer menneskets anliggender – gjenfødelse er en konsekvens av tidligere handlinger. Frelse er å unnslipe gjenfødelse. Kunnskap om lidelse og dens årsaker er veien til frigjøring. Siden karma bestemmer ens sjanser i livet, skys ydmyk bønn (som ofte er et sentralt element i andre religioners tilbedelse) som pesten. Alle begreper om guddom blir avvist – en ateistisk religion.	Ingen tro på en Gud.	Nei.

RELIGIØS TILHØRIGHET	OPPSUMMERING AV PRAKSISER OG OVERBEVISNINGER	TROEN PÅ EN GUD?	TILBEDELSE I HENHOLD TIL SEGERDAL- KRITERIENE?
Jainismen	En del av hinduismen. Karma: Fremmede elementer av karma tynger sjelen. Jain-ordningen gir ikke rom for en skapende gud. De store lærerne anses ikke som guddommelige, det finnes heller ikke guddommelige åpenbaringer. Jainismen er i bunn og grunn et ateistisk system. «Devaer» (halvguder) blir anerkjent, men de avgjør ikke menneskets skjebne og blir ikke tilbedt. Midlene til frelse (ved å overvinne reinkarnasjon) er utøvelse av en asketisk etikk som frigjør sjelen og opphever karma.	Ingen Gud. Loven om årsak og effekt er det ultimate livsprinsippet. Lokale devaer blir ikke tilbedt.	Nei.
Taoisme	Taoismen er utbredt blant den kinesiske befolkningen ved siden av buddhismen, sekter som utøver tilbedelse av forfedrene og det etiske systemet av konfutsianismen. Taoismen fremmer en religiøs kosmogoni, organiserer tempelfestligheter og sørger for overgangsriter. Dens mystiske lære omfatter et innviklet univers av åndevesener og himmelske mestre som hersker over himmelen, jorden og mennesket.	En tro på forskjellige mystiske entiteter i en kompleks kosmisk plan, men ingen Gud som sådan.	Ingen direkte korrespondanse.
Theravada- buddhismen	Den universelle loven om årsak og effekt i karma: uendelige reinkarnasjoner vil følge, med mindre personen blir frigjort gjennom innsikt med hensyn til lidelse. Ingen skaper eller frelsende gud er postulert. Frelse oppnås ved absolutte midler, ved å oppnå adskillelse og dermed lydighet mot en etisk kodeks, snarere enn rituelle utførelser, og utgjør middelet til å sette seg ut over hverdagslige opplevelser og den materielle verden.	Ingen Gud. Devaer er underlagt det samme systemet av reinkarnasjon som mennesker.	Nei.

RELIGIØS TILHØRIGHET	OPPSUMMERING AV PRAKSISER OG OVERBEVISNINGER	TROEN PÅ EN GUD?	TILBEDELSE I HENHOLD TIL SEGERDAL- KRITERIENE?
Nichiren- buddhismen	Denne grenen av buddhismen (Nichiren f. Japan 1222) anser at etterfølgende inkarnasjoner av Gautama Buddha har overskredet den innsikten han brakte. Sannheten er sammenfattet i <i>Lotussutraen</i> , og bare det å påkalle den er tilstrekkelig til å utløse det fulle utbyttet til troende. Reinkarnerte buddhaer er ikke guder, de er bare redskaper som man kan oppnå bevisstgjøring via. Enhver lekmannen kan oppnå nirvana, og lykke i denne verden er hans rett.	Nei. Universet er regulert av den absolutte loven om årsak og effekt – karma, slik den oppleves av mennesker.	Nei.
Kvekerne (Vennenes samfunn)	Spesiell vekt på «det indre lys» (samvittighetens stemme). Det finnes ikke noe ritual, ingen hyllest, ingen påkallelse, ingen formelt godkjent kirkelære. Møter tar form av kollektiv meditasjon. Ingen krav om å tro på et høyeste vesen, selv om en slik entitet ikke benektes og mange tror på en Gud.	Et høyeste vesen kan bli anerkjent, men grunnprinsippene for kvekerne motsetter seg hierarki og suverenitet.	Nei.
Kristen Vitenskap	Mennesket er et rent åndelig vesen og den materielle verden er illusorisk, virkeliggjøring av dette bevirker fysisk helbredelse og til og med udødelighet. Disse ideene er tilskrevet Jesus, som ikke var Gud, men en mann og et forbilde. Det er tro på Gud, som ofte blir omtalt i konvensjonelle kristne vendinger som en menneskelignende gud, men blir oftere karakterisert av synonymmer, Sinnet, Sjelen, Ånden, Prinsippet, Livet, Sannheten, Kjærligheten, men ingen av egenskapene som blir uttrykt med tradisjonelt språk er virkelig passende. Fru Eddy (grunnlegger f. 1820) sa at «gudstjenesten» skulle innebære daglige gode gjerninger, ikke offentlig tilbedelse.	Det er tro på et høyeste vesen.	Bare delvis samtykke.

RELIGIØS TILHØRIGHET	OPPSUMMERING AV PRAKSISER OG OVERBEVISNINGER	TROEN PÅ EN GUD?	TILBEDELSE I HENHOLD TIL SEGERDAL- KRITERIENE?
Unitarer	Avviser treenighetslæren og søker kongruens av religion og fornuft. Unitarier har tendens til å vektlegge etiske forpliktelser snarere enn rituelle forpliktelser, og er ettergivende med hensyn til trosbekjennelser, doktrine, bibelsk autoritet og liturgiske former. Noen unitarer er erklærte agnostikere og sågar ateister.	Tro på et høyeste vesen er ikke påkrevd, og mange unitarier tror ikke på et høyeste vesen.	Nei.

ANVENDELSEN AV SEGERDAL-KRITERIENE PÅ DAGENS SCIENTOLOGY

- 15** Hva som enn var tilfellet i 1970, på tidspunktet for Segerdal-vurderingen, møtes medlemmer av Scientologykirken i dag i menigheten både for leilighetsvise seremonier av *rites de passage* (navngivningsseremonier for barn, bryllup og begravelser) og for ukentlige religiøse seremonier, og disse seremoniene er religiøse gudstjenester i henhold til kriteriene fremlagt i Segerdal.
- 16** En fast prestatjeneste har ansvar for utførelsen av seremonielle arrangementer i overensstemmelse med kirkens regler, tilsvarende reglene for tro og orden i de kristne trosretninger.
- 17** Seremoniene er sømmelige og verdige. Den rådende stemningen er uttrykksfull og utadvendt, og samsvarende med den åpne, positive og optimistiske holdningen i Scientologys lære.
- 18** I Segerdal-vurderingen ble religiøs tilbedelse generelt betraktet som å inneholde påkalling av og underkastelse til et objekt som er æret, lovprising av dette objektet, vesenet eller enheten og påkallelse, forbønn og takkebønn. Disse holdningene er fremkalt hos tilbederne på forskjellige måter i forskjellige religioner, men vanligvis i form av verbale bekreftelser på tro, ved deltakelse i rituelle handlinger og ved mottak av symbolske redskaper av bemyndigelse (f.eks. brød og vin av den kristne nattverden).

19 Scientology-tjenester begynner med høytlesing av kirkens trosbekjennelse, som er en erklæring om menneskets rettigheter. En overfladisk leser kunne mene at denne trosbekjennelsen unnlater å etablere det primære kriteriet for kjennetegnene ved tilbedelse beskrevet i Segerdal-vurderingen av Buckley LJ, nemlig at det bør være en gjenstand for dyrkelse som de troende underkaster seg. En nærmere lesning gjør det klart at kirkens trosbekjennelse, mens den ikke formelt hevder Guds eksistens eller erklærer hans overherredømme over alle andre vesener, faktisk tar hans eksistens for gitt. I å hevde at «ingen makt mindre enn Gud har myndighet til å oppheve eller tilsidesette disse menneskelige rettigheter», ligger det en underforstått erkjennelse av Guds vesen og hans overherredømme som menneskeheten er underlagt.

20 Søndagssamlingen inkluderer bønn, og slutter alltid med en fast bønn. Fokuset for bønningen er på menneskets frihet, og Gud er bønnfalt og påkalt for å gi frihet fra krig, fattigdom og nød, samt å tillate menneskerettighetenes fulle uttrykk. Dermed er dette en forbønn. Gud blir bedt om å gå i forbønn for å etablere hederlighet og de tilstandene hvor mennesket kan virkeliggjøre sitt potensial. Bønningen påbyr Gud i dens siste setning: «Måtte Gud la det være slik».

KONKLUSJON

21 Gitt at scientologer tror på et høyeste vesen, og at deres menighetstjenester inkluderer uttrykk for ærbødighet og respekt for det høyeste vesen og søker det høyeste vesens forbønn gjennom bønn, konkluderer jeg at Scientology-tjenester i dag møter de smale kriteriene for religiøs tilbedelse lagt ut i Segerdal-saken – selv om tjenestene av noen store, allment aksepterte religiøse trossamfunn ikke oppfyller disse kriteriene.

BRYAN RONALD WILSON

8. februar 2002

Oxford, England

BRYAN RONALD WILSON

Bryan Ronald Wilson er professor emeritus i sosiologi ved University of Oxford. Fra 1963 til 1993 var han også Fellow i All Souls College og ble i 1993 valgt til Emeritus Fellow.

I mer enn 40 år har han forsket på religiøse minoritetsbevegelser i Storbritannia og i utlandet (spesielt i USA, Ghana, Kenya, Belgia og Japan). Arbeidet hans har innbefattet å lese publikasjoner av disse bevegelsene og, der det er mulig, å omgås med deres medlemmer i deres møter, servicer og hjem, og kritisk vurdering av arbeidet til andre akademikere.

Han har en bachelorgrad i realfag. (Økon) og en ph.d. fra University of London og Master fra University of Oxford. I 1984 anerkjente University of Oxford verdien av hans utgitte arbeid ved å tildele ham graden D.litt. I 1992 gjorde Det katolske universitetet i Louvain i Belgia ham til æresdoktor.

I 1994 ble han innvalgt som Fellow i det Britiske Akademiet (British Academy).

På forskjellige tidspunkter har han holdt de følgende ytterligere stillingene:

Fellow i Commonwealth Fund (Harkness Foundation) ved University of California i Berkeley i USA, 1957–58

Gjesteprofessor ved University of Ghana, 1964

Fellow i American Council of Learned Societies, ved University of California i Berkeley i USA, 1966–67

Forskningskonsulent i sosiologi ved Università degli Studi di Padova i Italia, 1968–72

Besøkende Fellow i Det japanske samfunnet (The Japan Society), 1975

Gjesteprofessor ved Det katolske universitetet i Louvain i Belgia 1976; 1982; 1986; 1993

Snider gjesteprofessor ved University of Toronto i Canada, 1978

Gjesteprofessor i religionssociologi og konsulent for religionsstudier hos Mahidol universitetet i Bangkok i Thailand, 1980–81

Scott besøkende Fellow, Ormond College, University of Melbourne i Australia, 1981

Gjesteprofessor ved University of Queensland i Australia, 1986

Fremstående gjesteprofessor ved University of California, Santa Barbara i California i USA, 1987

Gjesteprofessor ved Soka-universitetet, Hachioji i Japan, 1997

I årene 1971–1975 var han formann for Conférence Internationale de Sociologie Religieuse (den verdensomspennende organisasjonen for disiplinen), i 1991 ble han valgt til æresformann av denne organisasjonen, nå omdøpt til Société Internationale de Sociologie des Religions.

Rådsmedlem av Society for Scientific Study of Religion (USA) 1977–1979

I flere år, Assosiert europeisk redaktør for *Journal for det vitenskapelige studiet av religion*

Medredaktør for *Årlig gjennomgang av samfunnsvitenskap om religion* i seks år

Han har holdt mange foredrag om religiøse minoritetsbevegelser i Storbritannia, Australia, Belgia, Canada, Japan og USA, og av og til i Finland, Frankrike, Tyskland, Italia, Nederland, Norge og Sverige.

Han har blitt kalt som sakkyndig på sekter i domstoler i Storbritannia, Frankrike, Hellas, Nederland, New Zealand og Sør-Afrika og har gitt skriftlig erklæring for domstolene i Australia, Latvia, Russland, Spania og i Frankrike. Han har også blitt bedt om å gi skriftlige ekspertuttalelser om religiøse bevegelser for den parlamentariske innenrikskomiteen i Underhuset.

Blant andre arbeider har han utgitt elleve bøker viet helt eller delvis til religiøse minoritetsbevegelser:

Sects and Society: the Sociology of Three Religious Groups in Britain, London: Heinemann og Berkeley: University of California Press, 1961, gjenoptrykt, Westport, Connecticut, USA. Greenwood Press, 1978

Patterns of Sectarianism (redigert) London: Heinemann, 1967

Religious Sects, London. Weidenfeld og Nicholson, New York: McGraw Hill, 1970 (også utgitt på fransk, tysk, spansk, svensk og japansk)

Magic and the Millennium, London. Heinemann, New York: Harper and Row, 1973

Contemporary Transformations of Religion, London. Oxford University Press, 1976 (også oversatt til italiensk og japansk)

The Social Impact of New Religious Movements (redigert) New York, Rose of Sharon Press, 1981

Religion in Sociological Perspective, Oxford: Clarendon Press, 1982 (også oversatt til italiensk, rumensk og bulgarsk. Japansk oversettelse underveis)

The Social Dimensions of Sectarianism, Oxford: Clarendon Press, 1990

A Time to Chant: the Soka Gakkai Buddhists in Britain, [med K. Dobbelaere] Oxford: Clarendon Press, 1994 (Japansk oversettelse 1997)

New Religious Movements; Challenge and Response, [medredaktør sammen med Jamie Cresswell] London: Routledge, 1999

Global Citizens: The Soka Gakkai Buddhists in the World, [medredaktør med David Machacek] Oxford: Clarendon Press, 2000

Han har også bidratt med mer enn tretti artikler om religiøse minoritetsbevegelser for redigerte verker og lærde tidsskrifter i England, Belgia, Kroatia, Frankrike, Tyskland, India, Japan, Nederland, Norge, Sveits og USA. Han har bidratt med artikler til *Encyclopaedia Britannica*; *the Encyclopaedia of the Social Sciences*; *the Encyclopaedia of Religion*, *Encyclopédie des religions* (Paris) og *Enciclopedia Italiana* (Roma).

Blant de bevegelsene som han har forsket på har vært Scientologykirken. Han er ikke og har aldri vært medlem av den kirken eller noen av dens tilknyttede organisasjoner. Hans forskning har blitt utført i samsvar med prinsippene for uavhengig objektivitet og etisk nøytralitet som opprettholdes i den akademiske tradisjonen av samfunnsvitenskapene.

